

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет іноземних мов

(назва інституту/факультету)

Кафедра іноземних мов для природничих факультетів

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Василь БАЛУХ

«29» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

ІНОЗЕМНА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

(вказати назву навчальної дисципліни)

вибіркова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм,

Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг

(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм"

(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Факультет Географічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Іноземна мова (за професійним спрямуванням)** складена відповідно до вимог її змісту (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 2015 р.) та відповідає освітній програмі «Міжнародний туризм», уведеній наказом по університету № 185 від 11.05. 2021 р., та освітній програмі «Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг», уведеній наказом по університету № 83 від 28.02. 2023 р. (спеціальність 242 «Туризм», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»)

Розробники: доц. **Манютіна Олена Іванівна**, завідувач кафедри іноземних мов для природничих факультетів, к.ф.н.; ас. **Боцвінок Любомир Михайлович**, ас. **Мельничук Наталія Олександрівна** – асистенти кафедри іноземних мов для природничих факультетів; доц. **Гіков Леонід Вікторович**, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів.

Погоджено

з гарантом ОП «Міжнародний туризм»

Олександр КОРОЛЬ

Погоджено

з гарантом ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг»

Галина КРУЛЬ

Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов для природничих факультетів

Протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Завідувач кафедри іноземних мов для природничих факультетів

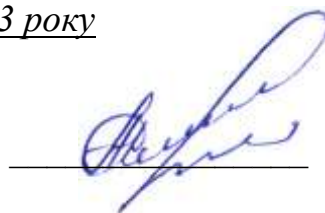

Олена МАНЮТИНА

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету

Протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Голова навчально-методичної ради географічного факультету

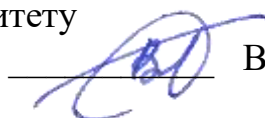

Наталія АНДРУСЯК

Схвалено навчально-методичною радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Голова навчально-методичної ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Василь БАЛУХ

1. Мета навчальної дисципліни є формування у студентів мовних компетенцій, які сприятимуть їхньому ефективному функціонуванню в культурному розмаїтті професійного середовища, слугуватиме формуванню та розвитку професійної іншомовної комунікативної компетентності.

Вивчення іноземної мови передбачає навчання на діловому, професійному та культурологічному рівнях; забезпечує розвиток практичних навичок володіння іноземною мовою на автономному рівні, достатньому для вирішення комунікативних завдань, пов'язаних з академічними потребами та виробничими умовами фаху у майбутньому.

Вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (далі ІМПС) передбачає навчання на професійних засадах; забезпечує практичне володіння іноземною мовою на достатньо автономному рівні, необхідному для створення бази професійного спілкування та ділового листування, реалізації на письмі комунікативних намірів, пов'язаних із виробничими умовами фаху; досягнення студентами рівня знань, у відповідності вимогам до дипломованого спеціаліста за першим (бакалаврським) рівнем, який забезпечить можливість інструментального застосування іноземної мови.

2. Результати навчання. Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню професійної іншомовної комунікативної компетентності достатньої для спілкування на визначену тематику, здійснення ефективного пошуку інформації з різних джерел іноземною мовою та аналізу отриманої інформації з метою застосування знань у практичних ситуаціях відповідно до ОПП «*Міжнародний туризм*»:

ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті;

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою;

СК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.

До ОПП «*Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг*»:

ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії

СК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

СК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

Програмні результати навчання:

ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами) на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності;

ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг;

ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей;

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

До ОПП «*Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг*»:

ПРН11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності

ПРН12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг

ПРН13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей

ПРН14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття

ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері

ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях

Після повного закінчення курсу студент повинен: *набути мовних, навчальних умінь*

та компетенцій на основі сформованих знань; оволодіти комунікативними навичками; продовжити створення бази для автономного й інструментального володіння іноземною мовою, що означає набуття необхідних знань для того, щоб:

- брати участь в усному мовленні іноземною мовою;
- реалізувати комунікативні наміри на письмі (ділове листування, оформлення спеціалізованої документації, анотації, рекламного тексту тощо);
- користуватися іншомовними джерелами загального та професійно-виробничого характеру (друкованими та електронними); за результатом скласти анотацію до прочитаного тексту зі спеціальності (передати його зміст рідною чи іноземною мовою);
- підготувати план – презентацію відповідно до теми курсової (дипломної) роботи.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- правила спілкування іноземною мовою для успішної комунікації в академічному та професійному середовищі з використанням вивченого граматичного і лексичного матеріалу;
- фахову тематику, оформлену лексичним матеріалом, передбаченим програмою;
- достатній лексичний та граматичний мінімум для читання фахової та науково-популярної літератури з розумінням основного змісту прочитаного.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Іноземна мова за професійним спрямуванням</i>											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні заняття	
Денна	4	7	3	90	-	30	-	-	60	-	залік
Заочна	4	7	3	90	-	8	-	-	82	-	залік

3.2 Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі						
		л	п	лб	інд	ср		л	п	лб	ін	ср		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Професійне оточення. Влаштування на роботу.														
Тема 1.1 (Практичні заняття) Соціалізація у професійному середовищі. Елементи спілкування. Телефонний етикет. Netiquette. Основні типи ділових листів. Методи тестування РВМ.			7						2					
Тема 1.1 (Самостійна робота) Телефонна розмова з компанією. Візитна картка. Заповнення форм та професійних документів. Технології тестування і робота з тестовими базами						15							20	

Тема 1.2 (Практичні заняття) Працевлаштування. Анкета, супровідний лист, резюме. Заповнення професійних документів. Правила співбесіди з роботодавцем. Читання та переклад незнайомого фахового тексту.			8					2			
Тема 1.2 (Самостійна робота) Основні професії в галузі. Інтерв'ю з роботодавцем. Професійне читання (вибір текстів за фахом). Підготовка до модульного контролю. Технології тестування і робота з тестовими базами.						15					20
Разом за ЗМ 1			15			30		4			40
Робота з іншомовними джерелами наукового та професійно-виробничого характеру											
Тема 2.1 (Практичні заняття) Алгоритм анування тексту. Особливості письмового перекладу англomовних професійних текстів. Підготовка написання анотації. Реферування тексту.			7					2			
Тема 2.1. (Самостійна робота) Сучасні засоби передачі інформації. Інтернет-технології у галузі. Комп'ютеризовані системи автоматизованого перекладу. Професійне читання (вибір текстів за фахом). Технології тестування і робота з тестовими базами						15					12
Тема 2.2 (Практичні заняття) Дослідження та розвиток у галузі. Підготовка презентації відповідно до теми курсової (бакалаврської) роботи.			8					2			
Тема 2.2 (Самостійна робота) Оформлення тез доповіді на конференції, анотації статті тощо. Технології тестування і робота з тестовими базами Професійне читання (вибір текстів за фахом). Презентація.						10					20
Підсумкова модульна контрольна робота.						5					10
Разом за ЗМ 2			15			30		4			42
Разом за 1-2 модулем			30			60		8			82
Усього годин за семестр 90											

3.3.Теми практичних занять (англійська мова)

Змістовий модуль (ЗМ) Тема	Назва теми та зміст	К-ть балів
ЗМ 1. Професійне оточення. Влаштування на роботу		
Тема 1.1 ПЗ Соціалізація у професійному середовищі.	Елементи спілкування. Телефонний етикет. Netiquette. Ознайомче, пошукове та вивчаюче читання джерел фахового спрямування. Основні типи ділових листів: лист-подяка, лист-скарга, лист-заява на працевлаштування. Реферування тексту. Складання анотації.	2
Тема 1.2 ПЗ Працевлаштування	Основні правила працевлаштування. Читання та переклад незнайомого фахового тексту. Анкета, супровідний лист, резюме. Правила співбесіди із роботодавцем.	3
Модульний контроль 1	Оформлення пакету документів для працевлаштування: оголошення, анкета, супровідний лист, резюме. Інтерв'ю з роботодавцем (ділова гра).	10
ЗМ 2. Робота з іншомовними джерелами професійно-виробничого та наукового характеру		
Тема 2.1 ПЗ Алгоритм анотування тексту. Реферування англomовного тексту.	Особливості письмового перекладу та реферування англomовних професійних текстів. Читання та переклад незнайомого фахового тексту. Мовленнєві кліше для написання анотацій. Підготовка та написання анотації. Реферування тексту	2

Теми практичних занять (німецька мова)

Змістовий модуль (ЗМ) Тема	Назва теми та зміст	К-ть балів
ЗМ 1. Професійне оточення. Влаштування на роботу		
Тема 1.1 ПЗ Соціалізація у професійному середовищі.	Елементи спілкування. Телефонний етикет. Netiquette. Ознайомче, пошукове та вивчаюче читання джерел фахового спрямування. Основні типи ділових листів: лист-подяка, лист-скарга, лист-заява на працевлаштування. Реферування тексту. Складання анотації. Граматичний матеріал: особовий займенник, презенс, модальні дієслова.	2
Тема 1.2 ПЗ Працевлаштування	Основні правила працевлаштування. Читання та переклад незнайомого фахового тексту. Анкета, супровідний лист, резюме. Правила співбесіди із роботодавцем. Граматичний матеріал: типи питальних речень, порядок слів у розповідному реченні.	3
Модульний контроль 1	Оформлення пакету документів для працевлаштування: оголошення, анкета, супровідний лист, резюме. Інтерв'ю з роботодавцем (ділова гра).	10

ЗМ 2. Робота з іншомовними джерелами професійно-виробничого та наукового характеру		
Тема 2.1 ПЗ Алгоритм анотування тексту. Реферування англomовного тексту.	Особливості письмового перекладу та реферування англomовних професійних текстів. Читання та переклад незнайомого фахового тексту. Мовленнєві кліше для написання анотацій. Підготовка та написання анотації. Реферування тексту Граматичний матеріал: присвійний, вказівний займенник, особові займенники в дативі та акузативі.	2
Тема 2.2 ПЗ Дослідження та розвиток у галузі.	Підготовка презентації відповідно до теми курсової (бакалаврської) роботи. Читання та реферування незнайомого фахового тексту. (До прикладу: Проблеми екології в Україні та світі. Відомі вчені в галузі біологічних наук. Нобелівські лауреати в галузі біологічних наук). Граматичний матеріал: претерит дієслова, перфект дієслова.	3
Модульний контроль 2	Підготовка презентації на тему наукового дослідження. Підсумковий тест.	10
Підсумковий модуль Залік		40

3.4. Самостійна робота студента

(англійська мова)

№	Назва теми
Тема 1.1	Телефонна розмова з компанією Привітання, знайомство, форми звертання. Організація ділової подорожі: замовлення місця в готелі, купівля квитка на літак Візитна картка. Заповнення форм та професійних документів. Повторення граматичного матеріалу: іменник, артикль. Числівник, займенник. Технології тестування і робота з тестовими базами. Кількість балів: 6 К-ть годин (денна): 15 К-ть годин (заочна): 20
Тема 1.2	Основні професії в галузі. Основні правила співбесіди із роботодавцем. Граматичний матеріал: прикметник, прислівник типи питальних речень. Активний стан дієслова, неозначені, тривалі, dokonані та dokonано-тривалі часи. Пасивний стан дієслова. Підготовка до модульного контролю Кількість балів: 2 К-ть годин (денна): 15 К-ть годин (заочна): 20 Всього за модуль 1: 30 балів
Тема 2.1	Сучасні засоби передачі інформації. Інтернет-технології у галузі Комп'ютеризовані системи автоматизованого перекладу. Професійне читання (вибір текстів за фахом). Технології тестування і робота з тестовими базами. Кількість балів: 5 К-ть годин (денна): 15 К-ть годин (заочна): 12
Тема 2.2	Оформлення тез доповіді на конференції, анотації статті тощо. Повторення граматичного матеріалу: умовний спосіб дієслова, пряма та непряма мова, віддієслівні форми Технології тестування і робота з тестовими базами Кількість балів: 5 К-ть годин (денна): 10 Підготовка до модульного контролю: 2 К-ть годин (заочна): 20

*ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням

кафедри (викладача).

** Для забезпечення можливості неформальної освіти студентам, що виявили бажання урізноманітнити, підсилити результати навчання за програмою вивчення "Іноземна мова (за професійним спрямуванням)" пропонується проходження курсів з отриманням сертифікатів, як індивідуальне завдання (ІНДЗ). На один модуль не більше 5 балів при 100% (46- 80-99%, 36- 60-79% і т.д.) проходженні курсів на сучасних віртуальних платформах (Prometheus, Coursera та інші) та/або в Лінгвістичному центрі ЧНУ та/або курсу з профілюючої дисципліни іноземною мовою.

Самостійна робота студента (німецька мова)

№	Назва теми
Тема 1.1	Телефонна розмова з компанією Привітання, знайомство, форми звертання. Організація ділової подорожі: замовлення місця в готелі, купівля квитка на літак Візитна картка. Заповнення форм та професійних документів. Граматичний матеріал: дієслова з відокремлюваним префіксом, наказовий спосіб.. Технології тестування і робота з тестовими базами Кількість балів: 6 К-ть годин (денна): 15 К-ть годин (заочна): 20
Тема 1.2	Основні професії в галузі. Основні правила співбесіди із роботодавцем Граматичний матеріал: іменник, множина іменника, артикль, заперечення. Підготовка до модульного контролю Кількість балів: 2 К-ть годин (денна): 15 К-ть годин (заочна): 20 Всього за модуль 1: 30 балів
Тема 2.1	Сучасні засоби передачі інформації. Інтернет-технології у галузі Комп'ютеризовані системи автоматизованого перекладу. . Професійне читання (вибір текстів за фахом). Технології тестування і робота з тестовими базами . Граматичний матеріал: дієслова з дативом та акузативом, дієслова з дативом. Кількість балів: 5 К-ть годин (денна): 15 К-ть годин (заочна): 12
Тема 2.2	Оформлення тез доповіді на конференції, анотації статті тощо (2 бали). Граматичний матеріал: претерит модальних дієслів, вживання форм минулого часу. (1 бал). Технології тестування і робота з тестовими базами (2 бали) Кількість балів: 5 К-ть годин (денна): 10 Підготовка до модульного контролю: 2 К-ть годин (заочна): 20

4. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D		
50-59	E	задовільно	
35-49	FX	незадовільно з можливістю	не зараховано з

		повторного складання	можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання має бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

5. Методи навчання

Орієнтація на ключові вміння, яких повинні набути майбутні фахівці, що вивчають дисципліну «Іноземна мова за професійним спрямуванням», зумовлює вибір методів: комунікативно-діяльнісний підхід, метод комунікативних завдань, система навчання CLIL та ін., у традиційних формах навчального процесу (практичне заняття, консультація, самостійна робота) з використанням наочних засобів (презентації, ілюстрації, відеоматеріали), або у змішаній формі із застосуванням електронних курсів та платформ для дистанційного навчання.

Поряд із методами навчання іноземної мови на заняттях, залучаються і типові технології професійної діяльності (рисунки, карти, таблиці, схеми, аудіо- та відеоматеріали, навчальні кінофрагменти, матеріали з інтернету тощо). Тому методична частина Програми охоплює:

- 1) Навчально-методичні засоби
- 2) типові технології професійної і фахової діяльності.
- 3) Навчально-методичні засади

Види та форми контролю містять розроблені контрольні питання до дисципліни для самоконтролю та самоперевірки знань. На практичних заняттях здійснюється поточний контроль.

Засоби оцінювання: контрольна робота, тест, термінологічний диктант, ділова гра, презентація.

Контрольні роботи проводяться після опрацювання кожного модуля за підручником та іншими матеріалами курсу дисципліни. Використовуються такі форми самооцінювання: шкала самооцінювання, мовний диктант, підготовка та презентація пробних проектів. Підсумкові тематичні контрольні роботи проводяться перед атестацією, заліком. Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після закінчення VIII семестру.

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Види діяльності	Кількість завдань (обов'язково)	Максимальна кількість балів (за 1 завдання)	Всього балів
Читання, переклад, аналіз фахового тексту	2	3	6
Усна презентація, доповідь	2	5	10
Письмове завдання	3	3	9
Модульне тестування	1	5	5
Всього за 1 модуль*:			30
Додаткові завдання			
Індивідуальне (творче) завдання**	1 (за семестр)	10	10
Всього за семестр:			60
Підсумковий заліковий тест			40
Залік			100

* протягом кожного семестру – 2 навчальні модулі

** реферат, твір, творчий переклад тощо (студент може отримати таке завдання при умові, що не менше 80% обсягу обов'язкового навчального матеріалу здано вчасно).

Оцінка усних відповідей
Критерії оцінювання участі у діловій / рольовій грі

Критерії	Максимальна оцінка
Виконання завдання (кількість інформації, відповідність завданню)	0.4 бали
Уміння вести діалог (правильність постановки запитань, доречність відповідей)	0.2 бали
Використання мовних засобів (лексичний діапазон, точність, доречність)	0.2 бали
Використання мовних засобів (граматичний діапазон, точність, доречність)	0.1 бал
Вимова, невимушеність мовлення	0.1бал
Всього	1 балів
Всього завдань за семестр	2

Критерії оцінювання презентації забезпечує викладач курсу (див. робочу програмудисципліни)

**Додається* форма з критеріями оцінювання презентації групою студентів та викладачем

Оцінювання письмових робіт: контрольні підсумкові тести; переклад, диктант-переклад

- «5» (A) - до 2 помилок;
- «4», «4-» (B,C) - до 3-8 помилок;
- «3», «3-» (D,E) - 8-12 помилок;
- «2», «2-» (F,X,F) - більше 12 помилок.

(Примітка: в граматичних завданнях та письмовому перекладі 2 орфографічні помилки прирівнюються до однієї граматичної)

Розподіл балів, які отримують студенти
(залік)

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)				Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2			
T1.1	T1.2	T 2.1	T2.2	40	100
22	8	20	10		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

6.Рекомендована література Англійська мова

Базова (основна)

- Downes C., Day J. Cambridge English for Job-hunting / Student's Book with Audio CDs. Cambridge University Press, 2008. – 112 p.
- McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2008. — 176 p.
- Williams J. Learning English for Academic Purposes. Reading and Listening. Pearson. Chapter 2 A Fitting Education. pp. 24 – 49.

Допоміжна

- Богацький І.С. Бізнес курс англійської мови / Богацький І.С., Дюканова Н.М. – К. :ТОВ «ВП ЛОГОС», 2003. – 352 с.
- Биконя О.П. Ділова англійська мова : навчальний посібник / О.П. Биконя. –Вінниця: Нова

Книга, 2010. – 312 с.

3. Манютіна О.І. English for Specific Purposes (Biology, Biochemistry, Biotechnologies) навчальний посібник / укл : О.І. Манютіна – Чернівці, 2018 – 112 с. (електронний варіант).
4. English Grammar in Use / by Raymond Murphy. – Cambridge : Cambridge University Press, 2015. – 329 с.

Німецька мова

Базова (основна)

1. Susan Kaufmann, Lutz Rohrmann. Orientierung im Beruf. Niveaustufe A2-B1. Langenscheidt KG. Druck 2008. 80 S.
2. Jin Friederike, Voß Ute. Deutsch als Fremdsprache. Grammatik Aktiv. Niveaustufe A1-B1. Cornelsen Verlag. Druck 2014. 256 S.
3. Christian Seiffert. Schreiben im Alltag und Beruf. Niveaustufe A2-B1. Langenscheidt KG. Druck 2008. 80 S.

Допоміжна

1. Reimann M. Kurzgrammatik Deutsch. Ismaning : Hueber Verlag 2014. – 128 с.
2. Кантемір С.О. Універсальна машина природи: Збірник текстів із завданнями для креативного читання німецькою мовою. –Чернівці: Рута, 2004. – 33 с.
3. Michaela Perlmann-Balme, Andreas Tomaszewski, Dörte Weers. Themen Aktuell.Zertifikatsband. Niveaustufe B1. Hueber Verlag Ismaning. Druck 2011.169 S.
4. Sandra Hohman. Einfach Schreiben. Deutsch als zwei- und Fremdsprache. Niveaustufe B1. Ernst Lett Sprachen Stuttgart. Druck 2011. 64 S.
5. John R. Levine, Margaret Levine Young. Internet für Dummies. WILEY-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, Weinheim. Druck 2010. 438 S.

Інформаційні ресурси

(англійська мова)

<http://careers.stateuniversity.com/pages/388/Biologist.html>

<http://learnenglish.britishcouncil.org/en/professionals-podcasts/biotechnology>

<http://learnenglish.britishcouncil.org/en/business-magazine/bloggng-or-print>

http://www.resume-help.org/free_resume_examples.htm

<http://www.resume-resource.com/examples.html>

<https://greenforest.com.ua/journal/read/useful-tips-for-successful-cv>

(німецька мова)

<http://www.scienceticker.info/http://www.vifabio.de/>

https://www.deutsch-lernen.com/job_application/lebenslauf_muster.htm

<https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/top-thema/s-8031> <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/video-thema/s-12165>

<https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/video-thema/s-12165>

<https://greenforest.com.ua/journal/read/useful-tips-for-successful-cv>